

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

RESOLUCIJE

EVROPSKI PARLAMENT

Izboljšanje izobraževanja potrošnikov in osveščenosti o posojilih in financah

P6_TA(2008)0539

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 18. novembra 2008 o varstvu potrošnikov: izboljšanje izobraževanja potrošnikov in osveščenosti o posojilih in financah (2007/2288(INI))

(2010/C 16 E/01)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. decembra 2007 o finančnem izobraževanju (KOM(2007)0808),
 - ob upoštevanju zelene knjige Komisije o maloprodajnih finančnih storitvah na enotnem trgu (KOM(2007)0226),
 - ob upoštevanju stališča iz druge obravnave z dne 16. januarja 2008 z namenom sprejetja Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o potrošniških kreditnih pogodbah in razveljavitvi Direktive Sveta 87/102/EGS ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. julija 2007 o politiki finančnih storitev (2005-2010) — Bela knjiga ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju člena 45 svojega Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov ter mnenja Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (A6-0393/2008),
- A. ker se na eni strani finančni trgi hitro razvijajo, postali so zelo dinamični in vedno bolj zapleteni, na drugi strani pa so spremembe v družbi in drugačen življenjski stil ustvarili potrebo po zdravem upravljanju zasebnih finančnih sredstev in potrebo po rednem prilagajanju zasebnih finančnih sredstev, da bodo tako ustrezali novemu delu in družinskim okoliščinam,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0011.

⁽²⁾ UL C 175 E, 10.7.2008, str. 392.

Torek, 18. november 2008

- B. ker bi moralo biti dvigovanje stopnje finančne pismenosti potrošnikov prednostna naloga oblikovalcev politik tako v državah članicah kot na evropski ravni, ne samo zaradi koristi za posameznike ampak tudi zaradi koristi, ki jih prinaša družbi in gospodarstvu, kot so zmanjševanje ravni slabega dolga, povečano varčevanje, povečana konkurenca, primerna uporaba zavarovalniških proizvodov in primerno pokojninsko zavarovanje,
- C. ker so študije pokazale, da potrošniki radi preценijo svoje znanje glede finančnih storitev in jih je treba seznaniti z dejstvom, da niso tako finančno pismeni, kot mislijo, ter o posledicah tega,
- D. ker lahko visokokakovostni programi finančnega izobraževanja, ki so ciljno usmerjeni in, kjer se zdi primerno, kolikor je mogoče prilagojeni osebnim potrebam, lahko prispevajo k dvigovanju finančne pismenosti in tako potrošnikom omogočijo možnost osveščene izbire in posledično lahko prispevajo k učinkovitemu delovanju finančnih trgov,
- E. ker je pomembnost čezmejnih finančnih storitev vse večja, Komisija pa bi morala sprejeti pobude na ravni EU za spodbujanje čezmejnih in, kjer je potrebno, primerljivih informacij o finančnem izobraževanju,
- F. ker je treba posebno pozornost nameniti izobraževalnim potrebam ranljivih potrošnikov in tudi tistih mladih potrošnikov, ki se soočajo z odločitvami, ki bodo vplivale na njihove gospodarske možnosti skozi celo življenje,
- G. ker je raziskava pokazala, da so tisti, ki so se naučili osnovnih vidikov osebnih financ že v zgodnjih letih, bolj finančno pismeni; ker je finančno izobraževanje tesno povezano z učenjem osnovnih znanj (matematika in branje);
1. pozdravlja pobudo Komisije na področju finančnega izobraževanja potrošnikov, zlasti nedavno oblikovanje strokovne skupine o finančnem izobraževanju, ter namen Komisije, da objavi spletno podatkovno bazo, ki bo vsebovala sheme finančnega izobraževanja in raziskave v EU; meni, da mora imeti strokovna skupina jasne odgovornosti in pristojnosti; predlaga, da se strokovno skupino zaprosi zlasti za preučitev dodane vrednosti in najboljših praks finančnega izobraževanja v EU in čezmejnih finančnih storitev;
 2. poudarja, da je cilj izobraževanja in obveščanja potrošnikov na področju financ in kredita izboljšati osveščenost potrošnikov o gospodarskih in finančnih razmerah, da bi razumeli ekonomske obveznosti in preprečili nepotrebno tveganje, prezadolženost in finančno izključenost; meni, da jim morata dejavnost usposabljanja in informiranja omogočati neodvisen pristop, ki temelji na njihovi lastni presoji, do finančnih instrumentov, ki so jim na voljo ali jih nameravajo uporabiti;
 3. ugotavlja, da kriza, nastala zaradi tveganih hipotekarnih posojil, ponazarja na eni strani nevarnosti neustrezne informiranosti posojilojemalcev ter nezadostnega razumevanja in poznavanja teh informacij glede njihovih tveganj za insolventnost in prezadolženost na drugi;
 4. poudarja, da osveščeni in izobraženi potrošniki pomagajo krepiti konkurenco, kakovost in inovacije v sektorjih bančnih in finančnih storitev, in opozarja, da lahko izobraženi in samozavestni vlagatelji zagotovijo dodatno likvidnost kapitalskih trgov za naložbe in rast;
 5. poudarja pomen vzpostavljanja stopnje finančne pismenosti v državah članicah in razumevanja dodane vrednosti, ki jo EU lahko zagotovi, kot tudi opredelitve izobraževalnih potreb specifičnih ciljnih skupin v družbi, skladno z vrsto meril kot so starost, prihodek in stopnja izobrazbe;

Torek, 18. november 2008

6. priznava vlogo zasebnih pobud, industrije finančnih storitev in potrošniških organizacij tako na ravni Skupnosti kot na nacionalni ravni pri opredeljevanju posebnih potreb ciljnih skupin glede finančnega izobraževanja s tem, da opozarjajo na šibke točke in pomanjkljivosti obstoječih izobraževalnih sistemov in nudijo finančne informacije potrošnikom, tudi prek spletnih orodij, medijskih in izobraževalnih kampanj itd. za finančno načrtovanje;

7. meni, da so programi finančnega izobraževanja najuspešnejši, če so prilagojeni potrebam posebnih ciljnih skupin in, kjer se zdi primerno, prilagojeni osebnim potrebam; meni tudi, da bi morali vsi finančni izobraževalni programi prispevati k bolj zavestnemu in stvarnemu dojetanju finančnih možnosti vsakega posameznika; preučiti bi bilo treba razvoj programov, ki izboljšujejo finančno znanje odraslih;

8. poziva Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicami na ravni EU oblikuje izobraževalne programe na področju osebnih financ, na osnovi skupnih pravil in načel, ki se jih lahko prilagodi potrebam vseh držav članic, in se jih v njih tudi uporablja, z določanjem meril uspešnosti in spodbujanjem izmenjave najboljših praks;

9. poudarja, da finančno izobraževanje lahko dopolnjuje, ne more pa nadomestiti skladnih določb za varstvo potrošnikov na področju zakonodaje o finančnih storitvah in urejanja ter strogega nadzora finančnih institucij;

10. priznava pomembno vlogo, ki jo igra zasebni sektor, zlasti finančne institucije, pri nujenju informacij glede finančnih storitev potrošnikom; vendar poudarja, da mora biti finančno izobraževanje, da bi služilo interesom potrošnika, nudeno na pošten, nepristranski in pregleden način, ter jasno ločeno od reklamnih nasvetov in obvestil; za doseganje tega cilja spodbuja finančne institucije k razvijanju kodeksov ravnanja za svoje uslužbenke;

11. priznava, da je treba vzpostaviti občutljivo ravnovesje med nujenjem znanja potrošnikom, ki ga le-ti rabijo za sprejemanje premišljenih finančnih odločitev, in preveliko količino informacij za potrošnike; daje prednost kakovosti pred količino, na primer visokokakovostnim, dostopnim, konkretnim in lahko razumljivim informacijam, ki so usmerjene v krepitev sposobnosti potrošnika, da se premišljeno in odgovorno odloči;

12. meni, da so potrebne učinkovite, jasne in razumljive informacije, zlasti v oglaševalskih sporočilih o finančnih instrumentih, ter da morajo finančne institucije dati zadostne predhodne informacije o sklepanju pogodb ter dosledno uporabljati pravila, ki jih določata Direktiva 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o trgih finančnih instrumentov ⁽¹⁾ ter Direktiva 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah ⁽²⁾, poziva Komisijo, naj na skladen način pripravi namenske zakonodajne predloge za usklajen sistem informiranja in varstva potrošnikov še posebej pri hipotekarnih posojilih (na primer usklajen, preprost in primerljiv Evropski standardizirani informacijski list z enotnimi navedbami letne obrestne mere itd.);

13. priporoča, da se sheme finančnega izobraževanja osredotočajo na pomembne vidike življenjskega načrtovanja, kot so osnovno varčevanje, dolg, zavarovanje in pokojnina;

14. poziva Komisijo, naj si še naprej prizadeva za spodbujanje dialoga med zainteresiranimi stranmi;

⁽¹⁾ UL L 145, 30.4.2004, str. 1.

⁽²⁾ UL L 133, 22.5.2008, str. 66.

Torek, 18. november 2008

15. predlaga povečanje proračunske vrstice 17 02 02 za financiranje dejavnosti na ravni EU, ki so namenjene izboljšanju osveščenosti potrošnikov glede finančnega izobraževanja in finančne pismenosti; poziva Komisijo, naj prispeva k dvigovanju osveščenosti na evropski ravni z nudenjem podpore pri organiziranju nacionalnih in regionalnih konferenc, seminarjev ter medijskih kampanj in kampanj za osveščanje, pa tudi izobraževalnih programov s čezmejnimi sodelovanjem, zlasti na področju maloprodajnih finančnih storitev in upravljanja dolgov ali posojil gospodinjstev;

16. poziva Komisijo, naj nadalje razvija in posodablja spletno orodje Dolceta in ponudi to storitev v vseh uradnih jezikih; predlaga, da Komisija na spletno stran Dolceta vključi povezavo do spletne podatkovne baze, ki jo namerava vzpostaviti iz obstoječih regionalnih in nacionalnih shem finančnega izobraževanja; predlaga, naj spletna stran Dolceta vključuje povezave s spletnimi stranmi javnih in zasebnih organov, ki delujejo na področju finančnega izobraževanja, razčlenjene po državah;

17. poziva Komisijo, naj v pregled potrošniških trgov vključi kazalnike razpoložljivosti in kakovosti finančnega izobraževanja;

18. poziva Komisijo, naj oblikuje informacijske kampanje za povečanje osveščenosti potrošnikov glede njihovih pravic iz zakonodaje EU na področju nujenja finančnih storitev;

19. poudarja, da bi morale države članice s podporo Komisije ter v sodelovanju z različnimi družbenimi skupinami in skupinami prebivalstva v državah članicah redno izvajati raziskave glede trenutnih ravni finančne pismenosti prebivalstva, da bi določili prednostna področja dejavnosti in tako zagotovili ustrezno, takojšnje in učinkovito izvajanje programov finančnega izobraževanja v pomoč javnosti;

20. spodbuja države članice, naj vključijo finančno izobraževanje v programe osnovne in srednje šole, ki jih oblikujejo pristojne ustanove, kar bo imelo za namen razvijanje znanja, ki je potrebno v vsakodnevnem življenju, ter organizirajo sistematična usposabljanja učiteljev glede tega vprašanja;

21. poudarja potrebo po nenehnem dvosmernem izobraževalnem procesu za obe strani, tako finančne svetovalce kot potrošnike, da bodo zagotovljene točne informacije v skladu z najnovejšimi razvojnimi dosežki v sektorju finančnih storitev;

22. meni, da učinki sinergije med različnimi izobraževalnimi organizacijami niso zadostno uporabljeni; zato poziva države članice, da oblikujejo omrežja za finančno izobraževanje, v katerih bosta sodelovala tako javni kot zasebni sektor, in spodbudijo sodelovanje ter dialog med vsemi akterji;

23. spodbuja države članice, naj posebno pozornost posvetijo izobraževalnim potrebam upokojenecv in delavcev, ki so na koncu svoje poklicne kariere, ki jim morda grozi finančna izključenost, in tudi mladih na začetku poklicne kariere, ki se soočajo z izzivom, kako naj primerno uporabijo svoj novi prihodek;

24. poziva države članice, naj oblikujejo programe usposabljanja glede gospodarskih in finančnih storitev za socialne delavce, saj so le-ti v stiku z ljudmi, ki jim grozi revščina ali prekomerni dolg;

25. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in vladam držav članic.